

โครงการป้องกันแก้ไขปัญหาโรคมะเร็งท่อน้ำดีในตับและมะเร็งท่อน้ำดี ตาบลหนองกอมเกาะ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
รหัสโครงการ ๖๗๑๓ป๖-๐๓BB-๑

๑. หลักการและเหตุผล

โรคมะเร็งท่อน้ำดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความชุกสูงมากที่สุดในประเทศ โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้รับการบันทึกว่าเป็นแหล่งที่พบผู้ป่วยโรคของมะเร็งท่อน้ำดีสูงที่สุดในโลก ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการเป็นโรคมะเร็งท่อน้ำดีจำนวนทั้งสิ้น ๖,๐๐๐,๐๐๐ คนทั่วประเทศซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่อยู่ในแหล่งระบาดของพยาธิใบไม้ตับที่เป็นปัจจัยเสี่ยงของโรคมะเร็งท่อน้ำดี โครงการแก้ไขปัญหาระบาดของโรคมะเร็งท่อน้ำดี

(Cholangiocarcinoma Screening and Care Program) หรือเรียกสั้น ๆ ว่า โครงการ CASCAP จึงได้รับการพัฒนาขึ้นด้วยการสนับสนุนให้เป็นหนึ่งในโครงการเนื่องในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี มหาวิทยาลัยขอนแก่น และเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๖ โดยมีกิจกรรมหลักคือ “วาระอีสานต้านภัยมะเร็งท่อน้ำดีกับมูลนิธิมะเร็งท่อน้ำดีสัญจร” ทำการตรวจคัดกรองชาวอีสานที่เป็นกลุ่มเสี่ยงด้วยวิธีอัลตราซาวด์ช่องท้องเพื่อหาผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีระยะเริ่มต้น

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ ได้ดำเนินการค้นหาและคัดกรองกลุ่มเสี่ยงโรคมะเร็งท่อน้ำดีและเป็นตำบลต้นแบบ ในปี ๒๕๖๑ และในปี ๒๕๖๖ มีกลุ่มเป้าหมายอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๓,๕๓๑ คน ได้รับการคัดกรองจำนวน ๒,๙๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๑๑ พบเป็นกลุ่มเสี่ยง เป็นโรคมะเร็งท่อน้ำดีในตับ จำนวน ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๖ ๖๖ ได้รับการตรวจอัลตราซาวด์ จำนวน ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ พบผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี ๒ ราย จากข้อมูลดังกล่าว พบว่ากลุ่มเสี่ยงเป็นโรคมะเร็งท่อน้ำดีในตับและมะเร็งท่อน้ำดีจำนวนมาก และต้องได้รับการค้นหา คัดกรองที่ต่อเนื่องเพื่อจะได้รับการวินิจฉัยที่แม่นยำ รวดเร็ว ช่วยให้การรักษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำโครงการป้องกันแก้ไขปัญหาระบาดของโรคมะเร็งท่อน้ำดีในตับและมะเร็งท่อน้ำดี ตาบลหนองกอมเกาะ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีการสร้างพฤติกรรมที่ถูกต้อง ในการป้องกันพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
๒. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเสี่ยงอายุ ๔๐ ปีขึ้นไปได้รับการตรวจคัดกรองด้วยวาจา (Verbal screening)
๓. เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงอายุ ๔๐ ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์
๔. เพื่อให้ผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีได้รับการเยี่ยมบ้านทุกราย

๓. กลุ่มเป้าหมาย

๑. โรงเรียนในเขตรับผิดชอบ ๔ โรงเรียน
๒. ประชาชนกลุ่มเสี่ยงอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๐๐ คน
๓. ประชาชนอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒,๙๓๕ คน

๔. สถานที่ดำเนินงาน

ทุกหมู่บ้านในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

สำเนาถูกต้อง

(นางวิไลวรรณ กงเพชร)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

สำเนาถูกต้อง

(นางวิไลวรรณ กงเพชร)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

๕. กลวิธีดำเนินงาน

ขั้นเตรียมการ

๕.๑ ประชุมเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง

๕.๒ วางแผนกำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการร่วมกัน

๕.๓ จัดทำโครงการเสนอกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะเพื่อพิจารณาอนุมัติ
ขั้นดำเนินการ

๕.๔ ดำเนินการตามกิจกรรม

กิจกรรมที่ ๑ : จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน เรื่องพยาธิใบไม้ในตับและมะเร็งท่อน้ำดี
เทอมละ ๑ ครั้ง รวมเป็น ๒ ครั้งต่อปี

กิจกรรมที่ ๒ : กลุ่มเสี่ยงโรคมะเร็งท่อน้ำดีจากผลการคัดกรองด้วยวาจากกลุ่มเสี่ยงอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป

กิจกรรมที่ ๓ : อัลตราซาวด์ในกลุ่มเสี่ยง จำนวน ๑๐๐ ราย

-กลุ่มเสี่ยงโรคมะเร็งท่อน้ำดีจากผลการคัดกรองด้วยวาจา ได้รับการตรวจคัดกรองด้วยเครื่องอัลตราซาวด์
กลุ่มเสี่ยง คือ ประชากรที่มีอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป และมีความเสี่ยง ๑ ข้อ จาก CCA๐๑ คือ

๑. ผู้ที่มีประวัติติดเชื้พยาธิใบไม้ในตับหรือเคยกินยาฆ่าพยาธิใบไม้ในตับ

๒. ผู้มีประวัติกินปลาน้ำจืดดิบๆ สุกๆ

๓. มีญาติป่วยเป็นมะเร็งตับและท่อน้ำดี

กิจกรรมที่ ๔ : ติดตามเยี่ยมผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยมะเร็งท่อน้ำดีและ Palliative care

-ติดตามเยี่ยมบ้านผู้ที่พบความเสี่ยง กลุ่มเสี่ยงมะเร็งตับและท่อน้ำดีที่มีผลอัลตราซาวด์ผิดปกติ ดังต่อไปนี้

๑. พังพืดระดับ ๑, ระดับ ๒ และ ระดับ ๓ (PDF ๑, PDF ๒ และ PDF ๓)

๒. มีก้อนที่ตับ (Liver Mass) และ ๓) ท่อน้ำดีขยาย (Dilate Bile Duct)

๓. ผู้ป่วยมะเร็งตับและท่อน้ำดี ระยะที่ ๑,๒,๓ และ ๔ โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือ อสม.ร้อยละ ๙๐

๕.๖ ขึ้นสรุปผลและประเมินผล

๕.๗ ติดตามประเมินผลตามตัวชี้วัดและสรุปผลโครงการ

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

กรกฎาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๗

๗. งบประมาณ

จากเงินบำรุงโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ โดยได้รับสนับสนุนจากกองทุนหลักประกัน
สุขภาพระดับพื้นที่ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย รายละเอียด ดังนี้

๑. ค่าจัดทำสื่อสุขศึกษา/สื่อการเรียนการสอน โปสเตอร์พิวเจอร์๔สี ขนาด ๖๐ x ๔๐ ซม.จำนวน ๘ แผ่น/
แผ่นละ ๓๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท

๒. ค่าจัดทำสื่อสุขศึกษา/สื่อการเรียนการสอนโปสเตอร์พิวเจอร์ ขนาด ๓๐ x ๔๐ ซม.จำนวน ๑๒ แผ่น
แผ่นละ ๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท

๓. ค่าวัสดุสำนักงาน เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท

๔. ค่าป้ายไวนิลประชาสัมพันธ์โครงการ ขนาด๑.๕ เมตรx๒.๕ เมตร x ๑ ป้าย เป็นเงิน ๕๐๐ บาท

๕. ค่าจ้างเหมาตรวจอัลตราซาวด์ในกลุ่มเสี่ยง จำนวน ๑๐๐ คน x ๓๐๐ บาท เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๖,๓๐๐ บาท (สามหมื่นหกพันสามร้อยบาทถ้วน)

ค่าใช้จ่ายทุกรายการ

สำเนาถูกต้อง

(นางวิไลวรรณ กงเพชร)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

สำเนาถูกต้อง

(นางวิไลวรรณ กงเพชร)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

(นางสาวสุวิมล นิลาน)
นักวิชาการแผนและปฏิบัติการ

๘. การประเมินผลโครงการ

- ๘.๑ จากแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจในนักเรียน มากกว่าร้อยละ ๘๐
- ๘.๒ จากแบบสำรวจความพึงพอใจในการตรวจอัลตราซาวด์ของกลุ่มเป้าหมายกลุ่มเสี่ยง
- ๘.๓ วิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานในกลุ่มเป้าหมายกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มป่วยของพื้นที่

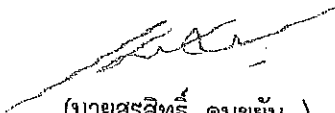
๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ ประชาชนกลุ่มเสี่ยงมะเร็งตับและท่อน้ำดีได้รับความรู้ความเข้าใจและการป้องกันโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี
- ๙.๒ อัตราตายด้วยโรคมะเร็งตับและท่อน้ำดีไม่เกิน ๒๔.๙๒ ต่อแสนประชากร
- ๙.๓ อัตราผู้ป่วยมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี รายใหม่ลดลงจากปี ๒๕๖๖ ร้อยละ ๕
- ๙.๔ อัตราผู้ป่วยติดเชื้อพยาธิใบไม้ในตับต่ำลง

๑๐. หน่วยงานรับผิดชอบ

- ๑๐.๑ กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่ตำบลหนองกอมเกาะ
- ๑๐.๒ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ
- ๑๐.๓ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองหนองคาย

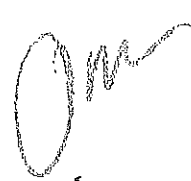
๑๑. ผู้เสนอโครงการ

(นายสุรสิทธิ์ คนขยัน)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ

๑๒. ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายคมกริช ศรีชาดา)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

๑๓. ผู้ขออนุมัติโครงการ

(นายสิทธิศักดิ์ ทรัพย์ศิริโสภะ)
สาธารณสุขอำเภอเมืองหนองคาย

๑๔. ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสุรพงษ์ ผดุงเวียง)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดหนองคาย

สำเนาถูกต้อง

(นางวิไลวรรณ กงเพชร)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

สำเนาถูกต้อง

(นางวิไลวรรณ กงเพชร)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ